

ارزش علم

درس چهارم

اهداف

- ۱ آشنایی با ارزش علم و کاربردهای آن در زندگی
- ۲ آشنایی با بند توصیفی
- ۳ آشنایی با نقش جمله در انتقال پیام و ارتباطات بین فردی
- ۴ تقویت مهارت درک متن
- ۵ آشنایی با مفهوم و کاربرد علم و تفکر در زندگی
- ۶ آشنایی با لحن خواندن واژه در فعالیت روان خوانی
- ۷ ایجاد نگرش مثبت نسبت به موضوع دانش اندوزی و تفکر
- ۸ تقویت مهارت خوب دیدن

جلسه اول	
۱. تدریس درس	۳۰ دقیقه
۲. درک متن	۲۰ دقیقه

روش‌های پیشنهادی تدریس

بارش فکری، بحث گروهی، دریافت مفهوم، سخنرانی

روش سخنرانی

بعضی از روش‌ها مانند سخنرانی سابقه تاریخی دارند اما از آنجایی که هنوز در اغلب نظام‌های جهانی آموزش و پرورش متداول هستند و با روش‌های کاملاً جدید در هم آمیخته‌اند جزو روش‌های نوین به حساب می‌آیند.

در این روش از بیان شفاهی برای توضیح و تفهیم مطالب استفاده می‌شود. نحوه توضیح دادن مطالب، نحوه سخن گفتن، تحرک و جنب و جوش، طرح سؤال و یادداشت برداری، عوامل مؤثر در کاربرد این روش می‌باشند. علاوه بر معلم، سخنرانان می‌توانند دانش‌آموزانی باشند که به صورت داوطلبانه به ارائه مطلب به روش سخنرانی می‌پردازند و بقیه دانش‌آموزان گوش فرا می‌دهند.

خوانش متن

به دانش‌آموزان فرصت بدهید تا ابتدا به صورت فردی و صامت خوانی یک‌بار از متن درس بخوانند. بعد از آن با رعایت صوت، لحن، آوا و تکیه‌گاه‌ها متن را برای دانش‌آموزان بخوانید و توجه آنها را به نکات مهم خواندنی جلب کنید. استفاده از رمزینه سریع پاسخ در آموزش لحن خواندن توصیه می‌شود.

جلسه دوم	
۱. دانش‌زبانی (جمله)	۲۵ دقیقه
۲. تمرین خواندن	۲۵ دقیقه

دانش‌زبانی (جمله)

جمله، ظرفی است که مطروف آن معنا و پیامی است که گوینده می‌خواهد به شنونده منتقل کند. جمله از نظر محتوا، می‌تواند خبری، پرسشی، عاطفی و امری باشد. همکاران محترم توجه داشته باشند هدف ما از معرفی جمله این نیست که دانش‌آموزان تعریفی از جمله حفظ کنند و بعد انواع آن را نام ببرند؛ بلکه هدف این است که آنها را نسبت به گفته‌های خود هوشیار کنیم. در آموزش جمله به دانش‌آموزان با نگاه دستوری وارد نشوید و سعی کنید ایجاد «زبان آگاهی» در آنها از طریق کاربرد جمله در کلام خود آنها باشد. به عنوان نمونه به دانش‌آموز می‌گویید «از دوستت ساعت را بپرس»، وقتی او رو به دوستش می‌کند و می‌گوید: «ساعت چند است؟» به او بگویید آنچه تو گفتی جمله است که از طریق آن توانستی آنچه را می‌خواستی بیان کنی و پیامت را انتقال دهی.

جلسه سوم	
۱. فعالیت‌های نوشتاری (۱)	۲۵ دقیقه
۲. خواندن با لحن مناسب	۲۵ دقیقه

به کمک مطالب قبلی و بهره‌گیری از خلاقیت خود در تدریس، مطالب این جلسه ارائه شود.

جلسه چهارم	
۱. املا	۳۰ دقیقه
۲. تمرین خواندن	۲۰ دقیقه

املاي دقت و سرعت (رکوردی)

از جلسه قبل به دانش‌آموزان نوع املا را توضیح داده و از آنها بخواهید برای املا آماده باشند. تخته سیاه را به دو قسمت تقسیم کنید و از دو دانش‌آموز بخواهید پای تابلو آمده و هر یک قسمتی از تخته را در اختیار گیرند. دانش‌آموزان باید از متن درس واژه‌هایی که دارای ارزش املايي هستند

و همچنین واژه‌های دیگر را با دقت مطالعه کرده و به خاطر بسپارند تا زمانی که معلّم آنها را برای نوشتن واژه‌ها پای تابلو صدا می‌کند، آماده باشند. با اعلام معلّم، دو دانش‌آموز باید شروع به نوشتن واژه‌ها روی تخته کنند و با اعلام پایان وقت توسط معلّم دست از نوشتن بردارند. هر دانش‌آموز که بتواند تعداد واژه‌های بیشتری را بدون اشتباه بنویسد، رکورددار می‌باشد. خواندن واژه‌ها توسط دانش‌آموزان کلاس و تصحیح در فضایی از نشاط و هیجان صورت می‌پذیرد.

جلسه پنجم	
۱. فعالیت‌های نوشتاری (۲)	۲۵ دقیقه
۲. روان‌خوانی	۲۵ دقیقه

فعالیت‌های نوشتاری (۲) : املا

تمرین پرکردن جای خالی جمله‌ها با واژه‌های مناسب یکی از بهترین راه‌های توسعه مهارت املانویسی برای دانش‌آموزان می‌باشد. اگر دانش‌آموز از واژه هم معنای واژه متن درس استفاده کند و املاي آن واژه را صحیح بنویسد، از منظر ارزشیابی مورد قبول است.

مثال :

جمله کتاب : روزی، کشتی گرفتار طوفان شد.

جمله دانش‌آموز و تکمیل جای خالی : روزی کشتی گرفتار حادثه شد.

ارزشیابی از فعالیت‌های درس می‌تواند در قالب آزمون‌های مداد- کاغذی یا به صورت شفاهی انجام پذیرد. آزمون مداد- کاغذی انسجام ذهنی دانش‌آموز را در ارائه مکتوب پاسخ‌ها و سطح یادگیری محک می‌زند.

روان‌خوانی

این فعالیت در جهت تقویت لحن خواندن طراحی شده است. در این درس توجه دانش‌آموزان به این نکته جلب می‌شود که حتی لحن بیان یک واژه هم می‌تواند در انتقال معنای آن تفاوت ایجاد کند، به عبارت دیگر اینکه تکیه روی هجای اول واژه باشد یا روی هجای دوم آن، موجب تفاوت معنای

آن می‌شود. به عنوان نمونه در واژه «گفتی» که در فعالیت «روخوانی» آمده است، وقتی تکیه روی هجای اول است، گفتی معنی یک جمله خبری را دارد؛ در حالی که وقتی تکیه روی هجای دوم است، مفهوم جمله پرسشی را پیدا می‌کند.

جلسه ششم	
۱. ارزشیابی (آزمون مداد - کاغذی و دوره ای)	۲۵ دقیقه
۲. فعالیت‌های نوشتاری (۳): تمرین خوشنویسی از صفحه هنر و سرگرمی	۲۵ دقیقه

به کمک مطالب قبلی و بهره‌گیری از خلاقیت خود در تدریس، مطالب این جلسه ارائه شود.

جلسه هفتم	
۱. فعالیت‌های نوشتاری ۴: درک متن	۳۰ دقیقه
۲. فعالیت‌های نوشتاری ۵: جدول صفحه هنر و سرگرمی مرور آموخته‌ها	۲۰ دقیقه

به کمک مطالب قبلی و بهره‌گیری از خلاقیت خود در تدریس، مطالب این جلسه ارائه شود.

جلسه هشتم	
فعالیت‌های نوشتاری (۶)	۵۰ دقیقه

فعالیت‌های نوشتاری (۶): نگارش

در این درس نوشتن «بند توصیفی» آموزش داده می‌شود. وقتی صحبت از بند توصیفی می‌شود در تصوّر برخی همکاران، بندی است که به لحاظ ادبی کاملاً غنی باشد و آرایه‌های ادبی در آن استفاده

شده باشد. این تصور درست نیست؛ بند توصیفی در سطح نخست آن بیان اجزای ظاهری چیزی است که نویسنده می‌خواهد توصیف کند. در بالای صفحه، توصیفی از کتابخانه مسجد ارائه شده است؛ در واقع همان چیزهایی را که نویسنده دیده، در نوشته خود به تصویر کشیده است. شرط اول برای نوشتن بند توصیفی، خوب دیدن است که همواره در آموزش دروس مختلف از ابتدای کتاب مورد تأکید بوده است. در این درس انتظار داریم دانش‌آموز مهارت خوب دیدن را تمرین کند و اجزای ظاهری چیزی را که می‌خواهد توصیف کند، در نوشته خود معرفی کند.

پاسخ سؤال صفحه نگارش

جمله موضوع: دیروز به کتابخانه مسجد رفتم.

موضوع کلی: کتابخانه

موضوع کوچک‌تر: کتابخانه مسجد

جلسه نهم	
۱. املا	۳۰ دقیقه
۲. مرور آموخته‌ها	۲۰ دقیقه

املا

مانند دروس قبل املاهای دو قسمتی با هدف آموزش و ارزشیابی انجام یافته و نقاط ضعف هر یک از دانش‌آموزان به صورت موردی برطرف خواهد شد.

مرور آموخته‌ها

از دانش‌آموزان بخواهید در گروه، کتاب فارسی را ورق بزنند و نکاتی را که آموخته‌اند، برای هم توضیح دهند.